

Mandat for IMDi's mangfoldsrådgivere

Forankring

Mangfoldsrådgivere inngår i Integrerings- og mangfoldsdirektoratets (IMDi) arbeid med å forebygge negativ sosial kontroll, æresrelatert vold, tvangsekteskap og kjønnslemlestelse.

Mangfoldsrådgivere er ansatt i IMDi og utplassert ved utvalgte videregående skoler, ungdomsskoler og voksenopplæringsinstitusjoner. Ansvarsfordelingen mellom IMDi, skoleleder og skoleeier er definert i en samarbeidsavtale mellom IMDi og fylkeskommune/kommune.

Formål

IMDi's mangfoldsrådgivere skal bidra til at flere barn og unge som står i fare for eller utsettes for negativ sosial kontroll, æresrelatert vold, tvangsekteskap og kjønnslemlestelse, får råd, veiledning og oppfølging i tråd med sine behov og rettigheter.

Definisjoner

Negativ sosial kontroll forstås som press, oppsyn, trusler eller tvang som systematisk begrenser noen i sin livsutfoldelse eller gjentatte ganger hindrer dem i å treffe selvstendige valg om eget liv og fremtid. I vurderingen av om et handlingsmønster utgjør negativ sosial kontroll, skal det tas hensyn til den kontrollerte partens alder og utvikling, samt til prinsippet om barnets beste.

Æresrelatert vold forstås som vold utløst av familiens eller gruppens behov for å ivareta eller gjenopprette ære og anseelse. Æresrelatert vold kan omfatte flere handlinger som negativ sosial kontroll og tvangsekteskap, men også andre voldsuttrykk som nedverdigelser, trusler, utstøtelse og annen psykisk vold, fysisk vold og drap.

Tvangsekteskap forstås som ekteskapsinngåelse der en eller begge ektefellene ikke har mulighet til å velge å forbli ugift uten å bli utsatt for vold, frihetsberøvelse, annen straffbar eller urettmessig atferd eller utilbørlig press.

Kjønnslemlestelse forstås som ulike typer av inngrep som skader en kvinnes kjønns organ, og som kan ha store fysiske og psykiske konsekvenser for den som er utsatt.

Målgrupper

Målgrupper for mangfoldsrådgivernes innsats er

- elever og ansatte ved skolen mangfoldsrådgiver er utplassert på, og elever ved skoler i nærområdet ved behov
- ansatte i lokale flytningstjenester, NAV, voksenopplæringsinstitusjoner og andre hjelpetjenester

Oppgaver

IMDis mangfoldsrådgivere skal

- gjennomføre forebyggende tiltak, eksempelvis samtalegrupper, presentasjoner og undervisningsopplegg for elever, ansatte og/eller foreldre
- gi råd, veiledning og oppfølging til elever som er i fare eller utsatt for negativ sosial kontroll, tvangsekteskap, æresrelatert vold og kjønnslemlestelse
- gjøre relevante hjelpetilbud og tjenester kjent for unge som har spørsmål om kjønns- og seksualitetsmangfold, rasisme eller diskriminering
- kartlegge behov for, og gjennomføre, kompetansehevende tiltak for ansatte ved skolen
- bidra til et helhetlig samarbeid mellom skolen og lokale hjelpetjenester i enkeltsaker
- bidra til å utarbeide og videreutvikle rutiner for forebygging og håndtering av negativ sosial kontroll, tvangsekteskap, æresrelatert vold og kjønnslemlestelse ved skolen
- bidra til å gjøre de særskilte tjenestene som jobber mot negativ sosial kontroll og æresrelatert vold bedre kjent
- samarbeide med IMDis fagteam om forebygging av negativ sosial kontroll og æresrelatert vold om kompetansehevende tiltak for ansatte i flyktningtjenester, NAV, voksenopplæringsinstitusjoner og andre hjelpetjenester
- bidra til utvikling av veiledningsmateriale og annet innhold til nettportalen Nora (<https://www.imdi.no/nora/>)
- rapportere til IMDi, bidra med erfaringsutveksling og gi innspill til metode- og fagutvikling

Mangfoldsrådgivere skal bruke 60 prosent av arbeidstiden på oppfølging og tiltak rettet mot elever, og 40 prosent på kompetanseheving av ansatte i skole og hjelpetjenester. Fordelingen er veiledende.

Personvern

All utveksling av personopplysninger skal skje i henhold til gjeldende rett, herunder spørsmål knyttet til taushetsplikt, avvergerplikt, opplysningsplikt og opplysningsrett.

Rapportering

Mangfoldsrådgiverne skal registrere saker etter gjeldende retningslinjer og kategorier. IMDi rapporterer på ordningens måloppnåelse.

Økonomi

IMDi har arbeidsgiveransvar for mangfoldsrådgiverne, og er ansvarlig for lønn. Fordeling av andre utgifter knyttet til mangfoldsrådgivernes arbeid er regulert i samarbeidsavtale mellom IMDi og skoleeier.